

แนวทางการพัฒนากองทุนสวัสดิการชุมชนของเทศบาลตำบลนาอ้อ อำเภอเมือง จังหวัดเลย

Guidelines of Community Welfare Fund Development to Sustainability of Na-O Sub-District Municipality, Muang District, Loei Province

เนตรชนก พาคำ^{1*} เชิดเกียรติ กุลบุตร² พรกมล ระหาญนอก²

Netchanok Phakham^{1*} Choetkiat Kunlabut² Pornkamol Rahannok²

Corresponding author's E-mail: Pim25183305@gmail.com

(Received: October 29, 2019; Revised: January 29, 2020; Accepted: March 2, 2020)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการดำเนินงานของกองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลตำบลนาอ้อ อำเภอเมือง จังหวัดเลย 2) เพื่อวิเคราะห์ความพึงพอใจของสมาชิกในการจัดสวัสดิการของกองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลตำบลนาอ้อ อำเภอเมือง จังหวัดเลย 3) เพื่อค้นหาแนวทางการพัฒนากองทุนสวัสดิการชุมชนสู่ความยั่งยืนของเทศบาลตำบลนาอ้อ อำเภอเมือง จังหวัดเลย รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยแบบผสม ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ จำนวน 370 คน กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ ประกอบด้วย คณะกรรมการ ผู้บริหารเทศบาล ผู้นำชุมชน ผู้นำส่วนท้องถิ่น และสมาชิกกองทุน จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ คือ แบบสอบถาม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ คือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก แบบไม่มีโครงสร้าง และประเด็นสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. กองทุนจัดตั้งขึ้นเพื่อสร้างหลักประกันความมั่นคงในชีวิต มีการพึ่งพาตนเองช่วยเหลือเกื้อกูลกันตั้งแต่เกิดจนตาย มีความสำคัญในการจัดสวัสดิการคือ ให้อย่างมีคุณค่ารับอย่างมีศักดิ์ศรีมีโครงสร้างกระบวนการบริหารงานงบประมาณ ภาคีเครือข่ายและทิศทางการดำเนินงานที่ชัดเจน
2. สมาชิกมีความพึงพอใจด้านการให้บริการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุด คือ ความสะดวกในการให้บริการของกองทุน รองลงมา คือ ความเสมอภาคในการให้บริการ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความพึงพอใจในกระบวนการดำเนินงาน ด้านการได้รับสวัสดิการ โดยภาพรวม อยู่ใน ระดับมาก พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สวัสดิการกรณีเสียชีวิต รองลงมาคือ สวัสดิการเกี่ยวกับเด็กแรกเกิด/คลอดบุตร และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สวัสดิการการศึกษา
3. กองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลตำบลนาอ้อ มีแนวทางในการดำเนินงานที่ยั่งยืนคือมีการสร้างหลักประกันให้กับสมาชิกตามความต้องการมีเป้าหมายหลักคือมุ่งเน้นประชาชนเป็นหลักและเหมาะสมกับบริบทของชุมชน มีความเสมอภาค เท่าเทียมในการให้บริการ และรับผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมของประชาชนทุกระดับ การเพิ่มศักยภาพในการบริหารกองทุนอย่างสม่ำเสมอ มีการพัฒนากองทุน ยกกระดับให้เป็นแหล่งเรียนรู้ มีการบริหารจัดการงบประมาณที่ชัดเจน และมีการสร้างเครือข่ายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

¹ นักศึกษา หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

² อาจารย์ประจำหลักสูตร สาขาพัฒนาสังคม คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

¹ M.A. candidate, Social Development Program, Faculty of Humanities and Social Sciences, Loei Rajabhat University

² Lecturers, Social Development Program, Faculty of Humanities and Social Sciences, Loei Rajabhat University

คำสำคัญ: การพัฒนากองทุน สวัสดิการชุมชน ความยั่งยืน

Abstract

The objectives of this research were:1) to identify the condition / operation characteristics of the fund 2) to analyze the members' satisfaction in fund welfare. 3) to discover guidelines for the development of the community welfare fund of Na-O sub-district Municipality, Muang district, Loei Province. The research model was a mixed methodology both quantitative and qualitative research. The sample was 370 informants. The 20 informants of the target group used in qualitative research consists of committees, municipal board, community leader, local leaders and fund members. The tools used in quantitative research were questionnaires while the tools used in qualitative research were unstructured in-depth interview forms and focus group discussion. Quantitative data analysis was by finding frequency, percentage, mean and standard deviation. Qualitative data was analyzed by content analysis.

The research findings found that:

1. The fund established to create life security, self-reliance from birth to death was an essence of welfare provision in terms of receiver dignity, structural management, budget, network partnership, and operational directions.

2. The members were highly satisfied in all aspects of services. An average of the highest item was the convenience of the fund's services followed by an equality of services and an average of the lowest item was the operational process. The overall levels of welfare were at a high level. The highest item was death welfare benefit followed by newborn /childbirth welfare and the lowest item was educational welfare.

3. Guidelines for sustainable operations of Community Welfare Fund, Na-O sub-district Municipality to ensure the members' needs were focusing primarily on people and suitable for community settings, equality in services and received benefit, public participation in every process, constant increases in fund management capabilities, fund development, upgrading learning sources, obvious budget management and building networks for sustainable development.

Keyword: fund development, community welfare, durability

ความเป็นมาของปัญหา

สวัสดิการเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับทุกคนในสังคม ตั้งแต่แรกเกิดจนกระทั่งตาย สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2543 เป็นองค์กรของรัฐตามพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. 2542 ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

ต่อมาในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2545 ได้ย้ายมาอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน, 2551) ร่วมกับเครือข่ายองค์กรชุมชนให้การสนับสนุน จัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 และ มีการพัฒนากองทุนสวัสดิการ

ชุมชนให้สอดคล้องกับวิถีชุมชนที่หลากหลาย เน้นให้ชุมชนหันมาฟื้นฟูวัฒนธรรมประเพณีและความสัมพันธ์ในรูปแบบของสวัสดิการแบบครบวงจรเป็นสวัสดิการแบบพึ่งตนเองที่ชุมชนร่วมกันคิด ร่วมกันสร้างระบบร่วมบริหารจัดการและร่วมรับผลประโยชน์เพื่อให้เป็นกองทุนที่ทุกคนเป็นเจ้าของร่วมกันมีการสมทบงบประมาณจาก 3 ฝ่ายคือ ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และรัฐบาล เป็นระบบสวัสดิการของชุมชนเพื่อชุมชน รวมถึงการผลักดันนโยบายและกฎหมายเกี่ยวกับสวัสดิการชุมชน และส่งเสริมการจัดสวัสดิการและส่งเสริมการจัดสวัสดิการชุมชนให้ครอบคลุมทั่วประเทศภายใต้โครงการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชนในปี พ.ศ.2552 การดำเนินงานภายใต้โครงการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน แบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือระดับชาติ ระดับจังหวัด/กรุงเทพมหานครระดับตำบลท้องถิ่น (สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์กรมหาชน, 2551)

จังหวัดเลยได้มีการดำเนินงานตามโครงการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชนตามนโยบาย โดยมีการจัดตั้งคณะกรรมการในระดับ จังหวัดคือ คณะกรรมการสนับสนุนการขับเคลื่อนสวัสดิการชุมชนจังหวัดเลย

ซึ่งมีบทบาทหน้าที่ กำหนดแนวทาง แผนงาน พร้อมทั้งสนับสนุนการดำเนินงานตามโครงการประสานกับหน่วยงาน ภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ส่งเสริมการจัดสวัสดิการชุมชนอย่างบูรณาการพิจารณาให้ความเห็นชอบคุณสมบัติ และโครงการขององค์กรสวัสดิการชุมชนที่เสนอรับการสนับสนุนจัดระบบการติดตามประเมินผลและส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ที่เกี่ยวข้อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่ง ผลจากการดำเนินงาน พื้นที่ที่สามารถขอรับการสนับสนุนการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชนจังหวัดเลย ทั้งหมด 100 แห่ง ซึ่งประเมินจากพื้นที่ที่มีองค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่น ปัจจุบันมีการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลที่ขอรับการสนับสนุนงบประมาณแล้ว 76 กองทุน สมาชิกกองทุนรวมทั้งหมด 91,661 ราย เงินกองทุนรวม 144,169,204.44 บาท แยกเป็นเงินจากสมาชิก 85,652,586 บาท คิดเป็นร้อยละ 59.41 เงินสมทบจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 7,238,591.24 บาท คิดเป็นร้อยละ 5.02 (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สมทบตามความสมัครใจ สถานการณ์คลังและส่วนหนึ่งสนับสนุนด้านอื่นที่ไม่เป็นเงินสมทบ) เงินสมทบจากรัฐบาลผ่าน สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) 45,274,450 บาท คิดเป็นร้อยละ 31.40 และนอกจากนั้นเป็นเงินจากแหล่งอื่นๆ เช่น ภาคเอกชน เงินบริจาค ฯลฯ 3,271,404.51 บาท คิดเป็นร้อยละ 2.27 (สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนองค์กรมหาชน, 2557)

กองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลตำบลนาอ้อ อําเภอเมือง จังหวัดเลย เกิดจากการขับเคลื่อนร่วมกันของหน่วยงานท้องถิ่นและภาคประชาชน เพื่อให้มีสวัสดิการที่ครอบคลุมแก่ประชาชนทุกระดับเป็นกองทุนหลักประกันความมั่นคงในชีวิตบนพื้นฐานของการพึ่งตนเอง การช่วยเหลือเกื้อกูลกันของคนในชุมชน ตั้งแต่เกิดจนตาย เป็นการจ้ดสวัสดิการของชาวบ้านเพื่อชาวบ้าน เป็นการให้ออย่างมีคุณค่ารับอย่างมีศักดิ์ศรี การอยู่ร่วมกันของคนชุมชนและธรรมชาติอย่างเคารพซึ่งกันและกันมีกระบวนการดำเนินการที่สอดคล้องกับวัฒนธรรม ภูมิปัญญาของท้องถิ่น ใช้หลักศาสนาและการมีส่วนร่วมของคนอย่างกว้างขวาง มีความรัก ความเอื้ออาทร ความสามัคคีและสมานฉันท์บนพื้นฐานของสังคมคุณธรรม โดยมีเป้าหมายที่จะพัฒนาระบบการจัดสวัสดิการแก่ผู้ที่ขาดโอกาสชุมชน มีการพัฒนาด้านการจัดสวัสดิการให้กับสมาชิกที่หลากหลาย ทั้งรูปแบบและจำนวนผลประโยชน์ที่สมาชิกได้รับ ผลประโยชน์ สร้างความสามัคคีในชุมชนเกิดความร่วมมือในการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชนจาก

หน่วยงานภาคี ท้องถิ่นในการสมทบงบประมาณแก่ กองทุนสวัสดิการชุมชนทำให้สมาชิกและประชาชนมีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมทำและร่วมรับผลประโยชน์ และเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับผู้มาศึกษาดูงานเรื่อง การดำเนินงานของกองทุนฯ (เทศบาลตำบลนาอ้อ, 2558)

การดำเนินงานกองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาล ตำบลนาอ้อ อำเภอเมือง จังหวัดเลย ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2542 ถึงปัจจุบัน ดำเนินงานมาเป็นระยะเวลากว่า 18 ปี มี ผลงานเชิงประจักษ์ที่ได้รับยกย่อง คือ กองทุน สวัสดิการชุมชนเทศบาลตำบลนาอ้อได้รับเกียรติให้เป็น ศูนย์ประสานงานเครือข่ายสวัสดิการชุมชนจังหวัดเลย เพื่อสนับสนุนให้กองทุนที่มีปัญหาได้รับการแก้ไขและ สนับสนุนส่วนท้องถิ่นอื่นที่ยังไม่ได้ก่อตั้งกองทุน อำนาจ ความสะดวกในการประสานงานระหว่างภาครัฐและภาค ประชาชน ติดตามประเมินผลการดำเนินงาน การฟื้นฟูให้ กองทุนสามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง และได้รับการ สนับสนุนงบประมาณจากสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์กรมหาชน (2557) เป็นศูนย์เรียนรู้สวัสดิการชุมชน ระดับอำเภอเมือง จังหวัดเลย ปัจจุบันกองทุนสวัสดิการ ชุมชนเทศบาลตำบลนาอ้อ มีบทบาทในการสร้าง หลักประกันความมั่นคง ที่จัดขึ้นโดยชุมชน นอกจากนี้ เป็นเสมือนหลักประกันทางสังคมที่ประชาชนบริหารจัดการ เองแล้ว กองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลตำบลนาอ้อ ยัง ทำให้เกิดการรวมเอาทรัพยากรทางสังคมและก่อให้เกิด การมีส่วนร่วมในชุมชนด้วย อย่างไรก็ตาม แม้ว่าการ จัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชนถือเป็นนโยบายสวัสดิการ ของรัฐ แต่ความท้าทายจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคมใน ปัจจุบันที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ เส้นทางที่เหมาะสมสู่ความ ยั่งยืนได้กลายเป็นแนวทางที่จะปกป้อง กองทุนสวัสดิการ ชุมชนให้คงอยู่ต่อไป แนวทางการพัฒนากองทุน สวัสดิการชุมชนสู่ความยั่งยืน ของเทศบาลตำบลนาอ้อ อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ซึ่งได้ศึกษาการดำเนินงาน วิเคราะห์ความพึงพอใจและค้นหาแนวทางการพัฒนา

กองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลตำบลนาอ้อ อำเภอเมือง จังหวัดเลย สู่ความยั่งยืน นอกจากนี้ใช้เป็นแนวทางการ พัฒนากองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลตำบลนาอ้อสู่ ความยั่งยืนแล้ว ยังสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา กองทุนสวัสดิการชุมชนในจังหวัดเลย พร้อมทั้งขยายผล เป็นแนวปฏิบัติในการสร้างความเข้มแข็งและความยั่งยืน ให้กับกองทุนสวัสดิการชุมชนท้องถิ่นอื่นๆ ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานของกองทุน สวัสดิการชุมชนเทศบาลตำบลนาอ้อ อำเภอเมือง จังหวัดเลย
2. เพื่อวิเคราะห์ความพึงพอใจของสมาชิกใน การจัดสวัสดิการของกองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาล ตำบลนาอ้อ อำเภอเมือง จังหวัดเลย
3. เพื่อค้นหาแนวทางการพัฒนากองทุน สวัสดิการชุมชนสู่ความยั่งยืน ของเทศบาลตำบลนาอ้อ อำเภอเมือง จังหวัดเลย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. **กลุ่มตัวอย่าง** การกำหนดขนาดของกลุ่ม ตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจาก ตารางเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ประชากรทั้งหมด 5,982 คน จึงใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 370 คน แบ่งเป็นสมาชิกรายหมู่บ้าน กลุ่ม ตัวอย่างรายหมู่บ้านได้จากการสุ่มอย่างมีระบบ (Systematic random sampling)
2. **กลุ่มเป้าหมายในการสัมภาษณ์** จำนวน 20 คน ได้แก่ คณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชน เทศบาลตำบลนาอ้อ จำนวน 10 คน แกนนำชุมชน คณะบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำส่วน ท้องที่ จำนวน 5 คน ผู้ได้รับผลประโยชน์ในการจัด สวัสดิการชุมชน จำนวน 5 คน

3. กลุ่มเป้าหมายในการสนทนากลุ่ม แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

3.1 กลุ่มที่ 1 คณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลตำบลนาอ้อ จำนวน 15 คน แกนนำชุมชน คณะบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน ผู้นำส่วนท้องถิ่น จำนวน 5 คน รวม 20 คน

3.2 กลุ่มที่ 2 ผู้ได้รับผลประโยชน์ในการจัดสวัสดิการชุมชนของกองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลตำบลนาอ้อ จำนวน 20 คน

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.1 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเชิงปริมาณ ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือการวิจัยในการตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ซึ่งแบบสอบถามนี้แบบมีทั้งหมด 3 ตอน

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเชิงคุณภาพ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ เป็นเครื่องมือการวิจัยในการตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 และประเด็นสนทนากลุ่มเป็นเครื่องมือการวิจัยในการตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 และการศึกษาเอกสาร (Documentary studies) เป็นวิธีการเก็บข้อมูลของงานวิจัย ที่ใช้ในการตอบวัตถุประสงค์งานวิจัยในข้อ 1

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

5.1 ติดต่อขอหนังสือจากสำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง และกลุ่มเป้าหมาย และติดต่อกับเทศบาลตำบลนาอ้อ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่กำกับดูแล และกลุ่มตัวอย่าง นัดวันเวลา เพื่อดำเนินการเก็บข้อมูล

5.2 อธิบายให้ประชากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เข้าใจในวัตถุประสงค์ และประโยชน์ที่จะได้รับจากการทำแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม พร้อมทั้งดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างวันที่

1 กันยายน – 30 พฤศจิกายน 2559 และนำผลที่ได้จากการเก็บข้อมูลมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบ แล้วจึงนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูลทั่วไป ลักษณะบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ความพึงพอใจของการดำเนินงานกองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลตำบลนาอ้อ รวมถึงข้อเสนอนี้ทั้งหมดไปจากผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Average) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) โดยใช้โปรแกรม คอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS

6.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis) จากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ ซึ่งได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มประชากรตัวอย่างที่เกี่ยวข้องโดยตรง นำเสนอในลักษณะของการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive analysis)

ผลการวิจัย

1. ลักษณะการดำเนินงานของกองทุน ความเป็นมาและพัฒนาการของกองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลตำบลนาอ้อ การจัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลตำบลนาอ้อ อำเภอเมือง จังหวัดเลย มีการพัฒนาการของกองทุนโครงสร้างกองทุนมีคณะกรรมการที่ปรึกษาคณะหนึ่ง ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่คณะกรรมการบริหารกองทุนระดับตำบล เพื่อให้การดำเนินงานหรือประกอบกิจกรรมเป็นไปตามหลักของการบริหารจัดการที่ดีและสอดคล้องกับระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องแนวคิดในการดำเนินงานกองทุนความสามัคคีและสมานฉันท์บนพื้นฐานของสังคมคุณธรรมกระบวนการดำเนินงานกองทุนอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้กำหนดนโยบาย

หลักการ และวิธีดำเนินการของกองทุน กำหนดระเบียบหลักเกณฑ์ และวิธีการบริหารกองทุนชุมชนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ผลการดำเนินงานกองทุนสนับสนุนในด้านการจัดตั้งกองทุนและจัดตั้งเป็นแหล่งเรียนรู้ โดยสนับสนุนงบประมาณเพื่อใช้ในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส) สนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการถอดบทเรียนแหล่งเรียนรู้ (Recap) และการพัฒนาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีศักยภาพ พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดเลย สนับสนุนบุคลากร ในการจัดตั้งกองทุน ให้ข้อมูลและนโยบายต่างๆ ที่สำคัญในการดำเนินงาน

ปัญหาในการดำเนินงานกองทุนมีหลายขั้นตอนทำให้ประชาชนไม่เข้าใจในการดำเนินงาน แนวทางการแก้ไขปัญหาทิศทางและแนวโน้มในการดำเนินงานกองทุน การจัดสวัสดิการให้แก่ชุมชนโดยผ่านกระบวนการจัดการฐานข้อมูลและการนำใช้ข้อมูลชุมชน ออกข้อบัญญัติท้องถิ่นว่าด้วยการจัดสวัสดิการชุมชน จัดตั้งกองทุนแบ่งปันเพื่อจัดสรรทรัพยากรธรรมชาติและจัดสรรที่ดินทำกิน หนุนเสริมการเพิ่มศักยภาพแกนนำในการบริหารกองทุน

2. ความพึงพอใจของสมาชิกในการจัดสวัสดิการของกองทุนสวัสดิการชุมชน ได้แก่ ด้านการให้บริการ และด้านการได้รับสวัสดิการ

2.1 ด้านการให้บริการ แบ่งออกเป็น 6 ด้าน ได้แก่ 1) ความสะดวกในการให้บริการของกองทุน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือความสะดวกในการให้บริการรับสมัครเข้าเป็นสมาชิกของคณะกรรมการกองทุนฯ 2) ความเสมอภาคในการให้บริการ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุดคือ ความเสมอภาคในการให้บริการการจ่ายสวัสดิการให้กับสมาชิก 3) ความต่อเนื่องในการ

ให้บริการของพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือความต่อเนื่องในการให้บริการของคณะกรรมการกองทุนฯในการจ่ายสวัสดิการให้กับสมาชิก 4) ความเพียงพอต่อการให้บริการ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการรับสมัครเข้าเป็นสมาชิกของคณะกรรมการกองทุนฯ อย่างสม่ำเสมอ 5) กระบวนการคิดและวางแผน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการเปิดโอกาสให้สมาชิกมีส่วนร่วมในกระบวนการคิดในการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนฯ และมีการกำหนดเป้าหมาย ภารกิจกองทุนฯ ที่ชัดเจน และ 6) กระบวนการดำเนินงาน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีการแจ้งข้อมูลข่าวสารให้แก่สมาชิกและชี้แจงสถานะการเงินได้อย่างชัดเจนถูกต้อง

สรุปโดยภาพรวมด้านการให้บริการของสมาชิกสวัสดิการชุมชนเทศบาลตำบลนาอ้อ อำเภอเมือง จังหวัดเลย ทั้ง 6 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน

2.2 ด้านการได้รับสวัสดิการ แบ่งออกเป็น 9 ด้าน ได้แก่ 1) สวัสดิการเกี่ยวกับเด็กแรกเกิด/คลอดบุตร พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุดคือ การจัดสวัสดิการเกี่ยวกับเด็กแรกเกิด/คลอดบุตรแก่สมาชิก 2) สวัสดิการเกี่ยวกับการเจ็บป่วยรักษาพยาบาล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุดคือ การให้บริการของคณะกรรมการด้านสวัสดิการเกี่ยวกับการเจ็บป่วยรักษาพยาบาล 3) สวัสดิการกรณีเสียชีวิต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุดคือ จำนวนเงินสวัสดิการกรณีเสียชีวิตมีความเหมาะสมต่อสมาชิก 4) สวัสดิการ

เพื่อการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือการจัดสวัสดิการเพื่อการศึกษาแก่สมาชิก 5) สวัสดิการร้านค้าสวัสดิการชุมชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ การจัดสวัสดิการร้านค้าสวัสดิการชุมชน 6) สวัสดิการกองทุนสวัสดิการ อปพร. โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ความพึงพอใจในภาพรวมเกี่ยวกับสวัสดิการกองทุนสวัสดิการ อปพร. 7) สวัสดิการอื่นๆ สมทบกองทุนแม่ของแผ่นดิน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ จำนวนเงินการจัดสวัสดิการอื่นๆ สมทบกองทุนแม่ของแผ่นดิน มีความเหมาะสมกับสวัสดิการที่ได้รับและการจัดสวัสดิการอื่นๆ สมทบกองทุนแม่ของแผ่นดินสามารถ แก้ไขปัญหาให้บรรเทา ลงได้ 8) สวัสดิการขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมชุมชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือการจัดสวัสดิการด้านขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมชุมชน และ 9) สวัสดิการสร้างเสริมความเป็นพลเมืองของชุมชนท้องถิ่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ จำนวนเงินสวัสดิการสร้างเสริมความเป็นพลเมืองของชุมชนท้องถิ่น

สรุปโดยภาพรวมด้านการได้รับสวัสดิการของสมาชิกสวัสดิการชุมชนเทศบาลตำบลนาอ้อ อำเภอเมือง จังหวัดเลย ทั้ง 9 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน

3. แนวทางการพัฒนากองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลตำบลนาอ้อ อำเภอเมือง จังหวัดเลย ผู้ความยั่งยืน โดยใช้เทคนิคการสัมภาษณ์ และการจัดสนทนากลุ่ม จากการวิเคราะห์ข้อมูลในการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่ม กองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลตำบลนา

อ้อ อำเภอเมือง จังหวัดเลย พบว่า มีแนวทางในการพัฒนากองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลตำบลนาอ้อ อำเภอเมือง จังหวัดเลย ผู้ความยั่งยืน ดังต่อไปนี้ การสร้างหลักประกันให้กับสมาชิกตามความต้องการของสมาชิก เป้าหมายหลักในการจัดสวัสดิการ คือ มุ่งเน้นประชาชนเป็นหลัก การจัดสวัสดิการที่เหมาะสมกับบริบทของชุมชน การดำเนินการที่เสมอภาค เท่าเทียมในการให้บริการ และรับผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมของประชาชนทุกกระบวนการ การเพิ่มศักยภาพในการบริหารกองทุน การพัฒนากองทุนให้เป็นแหล่งเรียนรู้ การสนับสนุนงบประมาณและการสร้างภาคีเครือข่าย

อภิปรายผล

1. ลักษณะการดำเนินงานของกองทุน ความ เป็นมาและพัฒนาการของกองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลตำบลนาอ้อ การจัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลตำบลนาอ้อ อำเภอเมือง จังหวัดเลย มีการพัฒนาการของกองทุน คือ มีโครงสร้างกองทุนมีคณะกรรมการที่ปรึกษาทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่คณะกรรมการบริหารกองทุนระดับตำบล เพื่อให้การดำเนินงานหรือประกอบกิจกรรมเป็นไปตามหลักของการบริหารจัดการที่ดีและสอดคล้องกับระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

มีแนวคิดในการดำเนินงานกองทุนความสามัคคีและสมานฉันท์บนพื้นฐานของสังคมคุณธรรม โดยกำหนดนโยบาย หลักการ และวิธีดำเนินการของกองทุน กำหนดระเบียบหลักเกณฑ์ และวิธีการบริหารกองทุนชุมชนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และจัดตั้งเป็นแหล่งเรียนรู้ โดยสนับสนุนงบประมาณเพื่อใช้ในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส) สนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการถอดบทเรียนแหล่งเรียนรู้ (Recap)

โดยมีทิศทางและแนวโน้มในการดำเนินงานกองทุน การจัดสวัสดิการให้แก่ชุมชนโดยผ่านกระบวนการ

จัดการฐานข้อมูลและการนำใช้ข้อมูลชุมชน ออกข้อบัญญัติท้องถิ่นว่าด้วยการจัดสวัสดิการชุมชน จัดตั้งกองทุนแม่บ้านเพื่อจัดสรรทรัพยากร ธรรมชาติ และจัดสรรที่ดินทำกิน หนุนเสริมการเพิ่มศักยภาพแกนนำในการบริหารกองทุน มีความสอดคล้องกับ แนวคิดเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการชุมชน ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (2549) สวัสดิการชุมชน คือการสร้างระบบความมั่นคงทางสังคมให้กับกลุ่มของตนเองในลักษณะกองทุนสวัสดิการชุมชน ที่อาศัยการระดมทุนตามศักยภาพของคนในชุมชนเป็นหลักด้วยรูปแบบการบริหารจัดการที่มีความยืดหยุ่น คำนึงถึงปัญหาและความต้องการของคนในชุมชนเป็นหลัก ระเบียบพรณ คำหอม (2557) ซึ่งกล่าวว่าเป็นการสร้างระบบความมั่นคงเพื่อช่วยเหลือเกื้อกูลกันของคนในชุมชน มีการระดมทุนหรือทรัพย์สินจากคนในชุมชน หรือองค์กรต่างๆ จากภาครัฐและเอกชน ทั้งภายในและภายนอกชุมชนและมีการบริหารจัดการตามความต้องการของสมาชิก เพื่อให้กองทุนเกิดความยั่งยืนต่อไป และสอดคล้องกับเสาวภา สุขประเสริฐ (2551) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการชุมชนเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในจังหวัดเลย เป็นงานวิจัยที่ศึกษาในเขต 3 หมู่บ้านตามสภาพภูมิศาสตร์ คือ เขตภูเขา เขตที่ราบลุ่ม เขตที่ราบลุ่มเชิงเขา ผลการวิจัยพบว่า การจัดสวัสดิการชุมชนดั้งเดิม สวัสดิการชุมชนทันสมัย และสวัสดิการสังคมที่จัดขึ้นโดยชุมชน กิจกรรมสวัสดิการชุมชนที่หลากหลายได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเห็นได้ว่าความเข้มแข็งของชุมชนและสวัสดิการชุมชนมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน

2. ความพึงพอใจของสมาชิกในการจัดสวัสดิการของกองทุนสวัสดิการชุมชน

2.1 ด้านการให้บริการ แบ่งออกเป็น 6 ด้าน ได้แก่ 1) ความสะดวกในการให้บริการของกองทุนข้อที่มี

ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือความสะดวกในการให้บริการรับสมัครเข้าเป็นสมาชิกของคณะกรรมการกองทุนฯ 2) ความเสมอภาคในการให้บริการ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ความเสมอภาคในการให้บริการการจ่ายสวัสดิการให้กับสมาชิก 3) ความต่อเนื่องในการให้บริการของพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือความต่อเนื่องในการให้บริการของคณะกรรมการกองทุนฯในการจ่ายสวัสดิการให้กับสมาชิก 4) ความเพียงพอต่อการให้บริการ พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการรับสมัครเข้าเป็นสมาชิกของคณะกรรมการกองทุนฯ อย่างสม่ำเสมอ 5) กระบวนการคิดและวางแผน พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับ พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการเปิดโอกาสให้สมาชิกมีส่วนร่วมในกระบวนการคิดในการ ดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนฯ และมีการกำหนดเป้าหมายภารกิจกองทุนฯ ที่ชัดเจน 6) กระบวนการการดำเนินงาน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือมีการแจ้งข้อมูลข่าวสารให้แก่สมาชิกและชี้แจงสถานะการเงินได้อย่างชัดเจนถูกต้อง สรุปโดยภาพรวมด้านการให้บริการ ของสมาชิกสวัสดิการชุมชนเทศบาลตำบลนาอ้อ อำเภอเมือง จังหวัดเลย ทั้ง 6 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน สอดคล้องกับการศึกษาของ ไชยวุฒิ มนตรีรักษ์ (2557) การวิจัยสวัสดิการชุมชนสู่ความยั่งยืน กรณีศึกษาของทุนสวัสดิการชุมชนตำบลเมือง อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย โดยขอบเขตเนื้อหา ศึกษาทั้งในด้านความถูกต้องตามหลักวิชาการและความเหมาะสมกับบริบทของทุนสวัสดิการชุมชน โดยมุ่งศึกษาเพื่อพัฒนาการดำเนินงานของกองทุนใน 5 ประเด็น พบว่า 1) กองทุนสวัสดิการ

ชุมชนตำบลเมืองมีการบริหารจัดการทรัพยากรการบริหารทั้ง 7 ปัจจัยตามข้อเสนอของ Greenwood (1965) ประกอบด้วย คน เงิน วัสดุสิ่งของ อำนาจหน้าที่ เวลา กำลังใจในการทำงานและความสะดวกต่างๆ อยู่ในระดับดี ทั้งนี้ควรพัฒนาปัจจัยเกี่ยวกับการให้กำลังใจในการทำงานของคณะกรรมการกองทุน ในส่วนของกลไกการดำเนินงานของกองทุนอยู่ในระดับดี และมีข้อเสนอแนะกองทุนคือ 1) กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลเมืองมีการบริหารจัดการทรัพยากรการบริหารทั้ง 7 ปัจจัยตามข้อเสนอของ Greenwood (1965) ประกอบด้วย คน เงิน วัสดุสิ่งของ อำนาจหน้าที่ เวลา กำลังใจในการทำงานและความสะดวกต่างๆ อยู่ในระดับดี ทั้งนี้ควรพัฒนาปัจจัยเกี่ยวกับการให้กำลังใจในการทำงานของคณะกรรมการกองทุน ในส่วนของกลไกการดำเนินงานของกองทุนอยู่ในระดับดี และสอดคล้องกับการศึกษาของสุมิตร โพรธิ์สะอาด (2553) พบว่ากองทุนควรจัดหาสถานที่ทำการเป็นของตนเอง มีการวางแผนร่วมกันไว้ว่าจะติดต่อสถานที่ของราชการบางแห่งใกล้ๆ ที่ปล่อยทิ้งไว้และไม่ได้ใช้ประโยชน์เป็นที่ทำการ ควรมีการเพิ่มกองทุนสวัสดิการชุมชนใหม่ๆ เช่น กองทุนกู้ยืมแบบจุกเงินจากภัยพิบัติจากธรรมชาติ กองทุนการศึกษาของบุตร กองทุนอุบัติเหตุ ซึ่งการเพิ่มกองทุนประเภทนี้สามารถลดการไปกู้ยืมเงินนอกระบบของสมาชิกได้ ผู้กู้ยืมมีการจ่ายดอกเบี้ยต่ำ จัดตั้งอัตราดอกเบี้ยขั้นต่ำของกฎหมาย ระยะเวลาและการผ่อนชำระควรพิจารณารายได้และความสามารถของผู้กู้ ไม่ทำให้ผู้กู้ยืมรู้สึกว่าเป็นภาระหนักมากเกินไป ดอกเบี้ยที่ได้รับจากการกู้ยืมสามารถเพิ่มยอดจำนวนเงินของกองทุนให้สูงขึ้นได้ เป็นแนวทางการพัฒนากองทุนสวัสดิการชุมชนให้เข้มแข็ง และสามารถช่วยเหลือตัวเองได้อย่างยั่งยืนต่อไป และสอดคล้องกับ ระพีพรรณ คำหอม (2557) เป็นการสร้างระบบความมั่นคงเพื่อช่วยเหลือเกื้อกูลกันของคนในชุมชน มีการระดมทุนหรือ

ทรัพย์สินจากคนในชุมชน หรือองค์กรต่างๆ จากภาครัฐและเอกชน ทั้งภายในและภายนอกชุมชน และมีการบริหารจัดการตามความต้องการของสมาชิก เพื่อให้กองทุนเกิดความยั่งยืนต่อไป

2.2 ด้านการได้รับ แบ่งออกเป็น 9 ด้าน ได้แก่

- 1) สวัสดิการเกี่ยวกับเด็กแรกเกิด/คลอดบุตร พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ การจัดสวัสดิการเกี่ยวกับเด็กแรกเกิด/คลอดบุตรแก่สมาชิก 2) สวัสดิการเกี่ยวกับการเจ็บป่วยรักษาพยาบาล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ การให้บริการของคณะกรรมการด้านสวัสดิการเกี่ยวกับการเจ็บป่วยรักษาพยาบาล 3) สวัสดิการกรณีเสียชีวิต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ จำนวนเงินสวัสดิการ กรณีเสียชีวิตมีความเหมาะสมต่อสมาชิก 4) สวัสดิการเพื่อการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือการจัดสวัสดิการเพื่อการศึกษาแก่สมาชิก 5) สวัสดิการร้านค้าสวัสดิการชุมชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ การจัดสวัสดิการร้านค้าสวัสดิการชุมชน 6) สวัสดิการกองทุนสวัสดิการอปพร. โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ความพึงพอใจในภาพรวมเกี่ยวกับ สวัสดิการกองทุนสวัสดิการ อปพร. 7) สวัสดิการอื่นๆ สมทบกองทุนแม่ของแผ่นดิน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ จำนวนเงินการจัดสวัสดิการอื่นๆ สมทบกองทุนแม่ของแผ่นดิน มีความเหมาะสมกับสวัสดิการที่ได้รับและการจัดสวัสดิการอื่นๆ สมทบกองทุนแม่ของแผ่นดินสามารถ แก้ไขปัญหาให้บรรเทาได้ 8) สวัสดิการขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมชุมชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือการจัดสวัสดิการด้านขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมชุมชน 9) สวัสดิการสร้างเสริมความเป็นพลเมืองของชุมชนท้องถิ่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือจำนวนเงินสวัสดิการสร้างเสริมความเป็นพลเมืองของชุมชนท้องถิ่น สรุปโดยภาพรวมด้านการได้รับสวัสดิการของสมาชิกสวัสดิการชุมชนเทศบาลตำบลนาอ้อ อำเภอเมือง จังหวัดเลย ทั้ง 9 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน สอดคล้องกับ เสาวภา สุขประเสริฐ (2551) ที่พบว่า กระบวนการจัดสวัสดิการชุมชนเพื่อสร้างความเข้มแข็งของชุมชน เหมาะสมนั้น ขึ้นอยู่กับการจัดสวัสดิการชุมชนดั้งเดิม สวัสดิการชุมชนทันสมัย และสวัสดิการสังคมที่จัดขึ้นโดยชุมชนนั้นควรเป็น กิจกรรมสวัสดิการชุมชนที่หลากหลายควรได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเห็นได้ว่าความเข้มแข็งของชุมชนและสวัสดิการชุมชนมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน และสอดคล้องกับการศึกษาของชัยพร พิบูลศิริ (2548) ว่าปัจจัยที่เกิดจากฐานคิดการจัดสวัสดิการสังคมขององค์กรชุมชน สร้างจิตสำนึกการพัฒนาแบบยั่งยืน ความศรัทธา ความเชื่อ ต่อผู้นำและปราชญ์ชาวบ้านการจัดสวัสดิการสังคม ตามหลักของศาสนา ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่น การใช้คุณธรรมนำกฎหมาย และสวัสดิการสังคมตั้งอยู่บนฐานของการเคารพให้เกียรติซึ่งกันและกัน ปัจจัยภายในที่มีผลต่อการจัดสวัสดิการสังคมขององค์กรชุมชน ได้แก่ ปัจจัยองค์กรและการบริหารจัดการ ภาวะผู้นำ ปัจจัยการรวมกลุ่มของสมาชิก ปัจจัยกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการปรับตัว ปัจจัยการขยายผลและขับเคลื่อนสู่เป้าหมายและ รูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมขององค์กรชุมชน โดยการรวมทุน โดยวัฒนธรรม / ศาสนา โดยฐานทรัพยากรธรรมชาติ / สิ่งแวดล้อม โดยวิสาหกิจชุมชนโดยองค์กรภาครัฐ

2.3 แนวทางการพัฒนากองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลตำบลนาอ้อ อำเภอเมือง จังหวัดเลย ผู้ความยั่งยืน คือการสร้างหลักประกันให้กับสมาชิกตามความต้องการของสมาชิก เป้าหมายหลักคือ มุ่งเน้นประชาชนเป็นหลัก จัดสวัสดิการที่เหมาะสมกับบริบทของชุมชน การดำเนินการที่เสมอภาค เท่าเทียมในการให้บริการ และรับผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมของประชาชนทุกกระบวนการ การเพิ่มศักยภาพในการบริหารกองทุน การพัฒนากองทุนให้เป็นแหล่งเรียนรู้ การสนับสนุนงบประมาณและการสร้างภาคีเครือข่าย สอดคล้องกับการศึกษาของ สำเริง เสกขุนทด (2553) ว่าการจัดสวัสดิการชุมชนให้กับชุมชนท้องถิ่นควรปรับปรุงการดำเนินงานภายในให้สอดคล้องกับนโยบายจากภายนอก เพื่อขยายการดำเนินงานให้ครอบคลุมในวงกว้าง โดยเฉพาะพัฒนาโครงสร้างการบริหารงานของคณะกรรมการที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ทั้งฝ่ายปกครอง ฝ่ายบริหาร และภาคีต่างๆ ในชุมชน มีการปรับปรุงระบบการจัดสวัสดิการ ให้เหมาะสมกับความเป็นจริงและสอดคล้องขีดความสามารถของกลุ่ม ทบพวนและปรับปรุงประเภทการจัดสวัสดิการด้านต่างๆ เงินสวัสดิการแต่ละประเภทให้มีความเหมาะสมกับเงินรายได้ของกองทุนฯ รวมถึงการปรับเปลี่ยนทัศนคติเกี่ยวกับการออมให้กับสมาชิกฝึกนิสัยการออมเพื่อเป็นหลักประกันให้กับตนเองในอนาคต ในเชิงการพัฒนาการดำเนินงานของกองทุนฯ ควรพิจารณาปรับปรุงในเรื่องต่างๆ ได้แก่ การสร้างความเข้าใจกับสมาชิกกองทุน เพื่อให้คนหันหน้ามาหากัน ร่วมกันคิดถึงการพึ่งตนเองการพัฒนาการดำเนินงานกองทุนสวัสดิการชุมชน ในการดำเนินงานกองทุนฯ จะพบปัญหาอุปสรรคเป็นระยะ ดังนั้นต้องมีการสรุปบทเรียนพยายามเรียนรู้จากปัญหาและช่วยกันแก้ไข มีการบูรณาการกองทุนสวัสดิการชุมชนกับการพัฒนาชุมชนเพื่อเชื่อมโยงงานสวัสดิการชุมชนให้กับมิติการพัฒนา

ด้านต่างๆ ของชุมชน ทั้งด้านเศรษฐกิจ อาชีพ สังคม การดูแลผู้เดือดร้อน สร้างการเรียนรู้ รักษาประเพณี วัฒนธรรม และ ภูมิปัญญาท้องถิ่น สุขภาพ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สอดคล้องกับการศึกษาของ กมลภาสิน (2535) ที่ว่าวิธีการในการพัฒนาที่ยั่งยืน ต้องสร้างเครือข่ายที่ดีเชื่อมโยงในทุกระดับตั้งแต่ระดับหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด และระดับประเทศ และในระหว่างวิทยาการทุกสาขา ซึ่งจะกลายเป็นกระแสใหญ่ที่มีพลังมาก สรุปได้ว่าการพัฒนาต้องเหมาะสมกลมกลืนกับธรรมชาติไม่ก่อให้เกิดผลกระทบที่เสียหายต่อระบบนิเวศในระยะยาว เป้าหมายการพัฒนาต้องมุ่งที่ประชาชนเป็นหลัก ไม่ใช่เพื่อตัวเลขการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจหรือรายได้ประชาชาติ การพัฒนาจะต้องกระจายอำนาจ กระบวนการตัดสินใจและการควบคุมดูแลการใช้ทรัพยากรให้แก่ประชาชน เพื่อให้ประชาชนสามารถพึ่งตนเองได้มากที่สุด การใช้หลักประชาธิปไตยในกระบวนการบริหารจัดการกลุ่มในชุมชน เพื่อให้ประชาชนทุกระดับชั้นได้เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนา การพัฒนาจะต้องเกิดจากระดับล่างไปสู่ระดับบน

สรุปผลการวิจัย

แนวทางการพัฒนากองทุนสวัสดิการชุมชนตามแนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืนมีหลากหลายรูปแบบซึ่งสามารถเลือกวิธีการให้เหมาะสมกับแต่ละพื้นที่ กองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลตำบลนาอ้อ อำเภอเมือง จังหวัดเลย ได้เลือกแนวทางที่เหมาะสมตามบริบทในพื้นที่ ภายใต้วิถีชีวิต ความเชื่อ ศาสนา วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อสร้างความมั่นใจและความรู้สึกปลอดภัย ที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของสมาชิกได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. รัฐบาลควรมีการจัดทำแผนการดำเนินงานของสวัสดิการชุมชนเทศบาลตำบลนาอ้อ อำเภอเมือง จังหวัดเลย ทั้งระยะสั้นและระยะยาว
2. รัฐบาลควรมีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ทั้งการประสานแผน บุคลากร งบประมาณ
3. รัฐบาลควรประสานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำแผนยุทธศาสตร์ เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณอย่างต่อเนื่อง
4. เทศบาลตำบลนาอ้อควรจัดทำฐานข้อมูลเครือข่าย ที่เข้าแรกเปลี่ยนเรียนรู้ในกองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลตำบลนาอ้อ เพื่อเป็นข้อมูลอ้างอิงในการสร้างเครือข่าย
5. เทศบาลตำบลนาอ้อควรจัดทำกรประเมินความพึงพอใจในการให้บริการทุกครั้งที่สมาชิกเข้ารับบริการที่สำนักงานกองทุนสวัสดิการเทศบาลตำบลนาอ้อ อำเภอเมือง จังหวัดเลย และมีการนำผลการประเมินมาปรับปรุง หรือพัฒนายกระดับมาตรฐานให้ดีขึ้น
6. เทศบาลตำบลนาอ้อควรมีการสำรวจข้อมูลชุมชนในส่วนของชุมชนที่ยังไม่เข้าร่วมเป็นสมาชิก และสร้างแรงจูงใจอย่างไรให้เข้าร่วม เพื่อกองทุนสวัสดิการเทศบาลตำบลนาอ้อ อำเภอเมือง จังหวัดเลย จะได้เป็นกองทุนสวัสดิการชุมชนเต็มพื้นที่
7. เทศบาลตำบลนาอ้อควรมีการสร้างคนรุ่นใหม่ ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการมากยิ่งขึ้น ไม่ว่าจะเป็นคณะกรรมการระดับหมู่บ้าน หรือระดับตำบล เพื่อให้เป็นการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป
8. เทศบาลตำบลนาอ้อควรมีการพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการ ให้มีทักษะการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยอยู่เสมอ

9. เทศบาลตำบลนาอ้อควรพัฒนาให้มีวิทยากรชุมชน เพื่อทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ในการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนสู่ กองทุนต่างๆ ทั้งภายนอกและภายในชุมชน

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาถึงแนวทางการจัดสวัสดิการที่ไม่ต้องใช้งบประมาณในรูปแบบตัวเงิน ในการดำเนินการ ว่าควรจะเป็นรูปแบบใดที่เหมาะสมกับบริบทของชุมชน

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.

(2549). *ทิศทางและรูปแบบการจัดสวัสดิการสังคม*. กรุงเทพฯ: กระทรวง.

กมลภาภสิน. (2535). *การพัฒนาที่ยั่งยืน*. กรุงเทพฯ: บี.เค.อินเตอร์พรีนซ์.

ชัยพร พิบูลศิริ. (2548). *การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จการจัดสวัสดิการสังคมขององค์กรชุมชน*. กรุงเทพฯ: กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.

ไชยวุฒิ มนต์วีร์รักษ์. (2557). *การวิจัยสวัสดิการชุมชนสู่ความยั่งยืน*. คณะกรรมการสนับสนุนการขับเคลื่อนกองทุนสวัสดิการชุมชนจังหวัดเลย : จังหวัดเลย.

เทศบาลตำบลนาอ้อ (2558). *รายงานผลงานของเทศบาลตำบลนาอ้อ*. สืบค้นจาก <http://www.tessabanna-o.go.th/index.php/welcome/detail/844/menu>

สุมิตร โพธิ์สะอาด. (2553). *แนวทางการพัฒนากองทุนสวัสดิการชุมชน (กองทุนวันละบาท 1 บาท) ตำบลนครไทย อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต) วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น*.

ระพีพรรณ คำหอม. (2557). *สวัสดิการสังคมกับสังคมไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์กรมหาชน, (2551). *พระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. 2551*. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาฯ.

_____. (2557). *รายงานสภาองค์กรชุมชนกับการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนฐานราก*. สืบค้นจาก http://www.codi.or.th/Sara/index.php?option=com_content&task=view&id=itemid=2.

เสาวภา สุขประเสริฐ. (2551). *การจัดสวัสดิการชุมชนเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในจังหวัดเลย*. มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, จังหวัดเลย.

สำเร็จ เสกขุนทด. (2553). *สวัสดิการชุมชนเครื่องมือสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนท้องถิ่น กรณีศึกษาตำบลหนองแวงโสภะจังหวัดขอนแก่น (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต) มหาวิทยาลัยขอนแก่น, จังหวัดขอนแก่น*.

Greenwood, W.T. (1965). *Management and organization behavior: Interdisciplinary approach*. Ohio: South-Western Publishing Co.